

Kyrknytt

2026
SOMMAR

NORDMARKENS PASTORAT

2

I DENNA LJUVA SOMMARTID

TEMA

PILGRIM

Sommarmusik i våra kyrkor

Kyrkogårdsförvaltningen
informerar

Svenska
kyrkan

KyrkoherdeRune

Pilgrim – jag? Vad är en pilgrim?

– Är vi kanske alla pilgrimer i vid bemärkelse?

Det här numret av Kyrknytt har temat Pilgrim/pilgrimsvandring. Det är säkert olika saker som kommer upp i våra tankar när vi hör ordet pilgrim. Själva ordet pilgrim kommer av det latinska ordet peregrinus vilket betyder främling. Vanligtvis används ordet om en människa som företar sig en vandring eller resa till en helig plats där något speciellt hänt i historien med fokus på religion. Självt har jag vid flera tillfällen varit på sådana färder eller vandringar både här hemma i Nordmarken men också på andra platser såsom Jerusalem och Santiago de Compostela i Spanien. Du finner

mer att läsa på temat pilgrim längre fram i detta nummer av Kyrknytt.

Jag vill bara lyfta perspektivet i rubriken om att vi alla i en bemärkelse är pilgrimer. Vi kommer alla till den här världen nakna och utan kunskap om den värld till vilken vi föds. När vi fötts börjar vår livsresa som kan sägas vara en pilgrimsfärd på livets väg och sedan fortsätter den så länge vi lever och andas. Lyckligtvis får de flesta ett gott mottagande när de föds men sedan ser det förstas väldigt olika ut beroende på var i vår värld vi föds och vilka de yttre omständigheterna är.

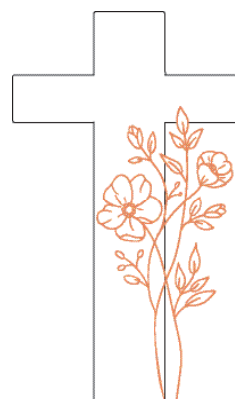
Din livsresa är unik liksom du själv. Livets väg kan sedan sägas vara en pilgrimsväg där du färdas. Startpunkten har du inte kunnat påverka men så småningom växer dina möjligheter att påverka hur din färd ska te sig och vilket mål du sätter ut för. I denna bemärkelse är vi alla pilgrimer och tanken på människan som en pilgrim är en ofta använd metafor både i dikter, psalmer och skönlitteratur. Ett gammalt känt exempel är boken Kristens resa som hade stor spridning i vida kretsar under 1700- och 1800-talen, en av världens mest lästa böcker. Den finns även i nyutgåvor och är intressant och läsvärd.

Vi är alltid på väg. Vi har lämnat starten. Frågan är vilket mål vi tänker oss för vår färd? Det är det bara du som kan svara på. Vinnlägg dig om att aldrig bli färdig och stanna upp. Sök ständigt ditt mål – ta emot vägledning och du kommer att finna det om du ärligt söker.

Rune Wallmyr Tf kyrkoherde

Innehåll

Tema pilgrim	3, 4, 5
Sommarmusik i våra kyrkor	6, 7
Vem är vem	8, 9
Kyrkogårdsförvaltningen informerar	10, 11
Återblickar	12, 13
Rapport från kyrkorådet	14
Döpta, vigda, avlidna	15
Kontaktuppgifter	16

KYRKNYTT
Nordmarkens Pastorat
Storgatan 8
672 31 Årjäng

Kontakt
info@nordmarkenspastorat.se

Läs Kyrknytt på nätet
svenskakyrkan.se/nordmarkens-
pastoratet/kyrknytt

Redaktion: Rune Wallmyr, ansvarig
utgivare.
Lisbeth Karlsson, Amanda Thorell,
Viktoria Lundström, Robin Olsson

Foto omslag: Lisbeth Karlsson
Nattviol (*Platanthera bifolia*) Fridlyst
svensk orkidé på Borgåsen i Fölsbyn
Upplaga 5500 ex

TRYCK CityTryck Karlstad AB
Svanenmärkt trycksak, 3041 0144

Nordmarkens pastorat består av Blomskog, Holmedal-Karlanda, Silbodal, Sillerud, Trankil, Töcksmark, Västra Fågelvik, Östervallskog

Pilgrimsvandringur ett historiskt perspektiv

Mie Bruun vid pilgrimsvandringen i Blomskog 2010.
Foto: Privat.

Pilgrimsrörelsen fanns redan på medeltiden i Europa och Norden. Det sägs att mellan år 1150 – 1450 deltog mellan 20 och 50 procent av Europas vuxna befolkning i pilgrimsvandringar. När pilgrimerna ökade började man skilja mellan pilgrimer och vanliga vandrare.

Ordet "pilgrim" kommer från latinets *peregrinus* som betyder främling. Orden anknyter till Jesu ord "att vara i världen, men inte av världen". Pilgrimen vill försöka att vara helt närvarande i det liv som vi fått och samtidigt vara på vandring till det himmelska målet.

Pilgrimen bar speciella kläder, en slags allvädersdräkt, som oftast överlämnades vid särskilda sändningsgudstjänster: en mantel, grova kängor eller skor, en hatt för skydd mot regn och sol samt en stav. Prästerna började också att skriva ut pilgrimspass för att bättre kunna identifiera vem som var pilgrim. Det var nämligen en kristens plikt att erbjuda husrum åt en pilgrim.

Pilgrimerna hade olika motiv för sina vandringar. Några vandrade för att göra bot och bättring, några för att be om hjälp för sig själv och andra och vissa gick för att hitta sig själv och Gud.

Under en begränsad tid av kyrkans historia fanns även ett annat motiv för pilgrimsvandringen, nämligen det heliga kriget. Korsfararna under 1100 – 1200 talen hade till syfte att befria Jerusalem från Islams välde.

Denna epok efterträddes av munkar som gav sig ut på pilgrimsvandringar. En av dessa munkar var bland annat Franciskus av Assisi, Guds lille fattige från Italien och Dominicus, predikarordens grundare från Spanien. Munkarna kallades för tiggarmunkar. De gick en inre vandring i sökandet efter livets källa och mening och den yttre i omsorg om människorna de mötte längs vägen.

De stora vallfärdsmålen under denna tid var Jerusalem, Santiago de Compostela, Rom och Trondheim. Under senmedeltiden blev även Vadstena ett av de stora pilgrimsmålen.

I och med reformationen på 1500-talet förändras pilgrimsvandrandet i norra Europa. Gustav Vasa förstatligade kyrkan, förbjöd pilgrimsvandringar och tog kyrkans rikedomar i anspråk så att riket kunde expandera.

Sedan mitten av 1990-talet ser vi ett förnyat intresse av pilgrimsvandringar. Målet för vandringen är oftast ett andligt sökande och en välbehövlig paus från vardagen samt att hitta inre ro och stillhet.

Text: Carina Blomqvist Liljegren

Källor

Lindström, Hans-Erik, Lilla Pilgrimsboken. Verbum. 2024

Bodin, Jonas (2017). Pilgrimsvandring som ett rum för diakoni. Masteruppsats. VID vitenskapelige høgskole och Diakonhjemmet i Oslo.

www.pilgrimsverige.se

Olsmässevägen genom Nordmarkens pastorat

Initiativ till att kartlägga pilgrimsvägarna genom vårt pastorat startade i Blomskog under 1990-talet. I juni 1995 färdades Blomskogs pilgrimsgrupp från Vårvik i Dalsland via kulturvägen i Häljelund mot Blomskogs kyrka. Därefter fortsatte färden via Näresbyn, Torkilsbyn och Vik till Gilldalen. 1997 gjordes en vandring från Fölsbyn till Korstjärn som ligger norr om Fölsbyn i Holmedalskogen.

Det är oklart om pilgrimsleden kallas Olsmässevägen hela vägen från Dalslandsgränsen till gränsen mot Holmedal eller om det bara är delen med start norr om Blomskogs kyrka och fram till Borgåsen i Fölsbyn som kallas så. Klart är dock att när leden fortsätter in i Holmedal så benämns den som pilgrimsväg eller pelegrimsväg.

Efter Borgåsen i Fölsbyn så fortsätter leden över skogen och in i Holmedal via Korstjärn, Munkedalen, och till Trefaldighetskällan i Struven. Efter det kommer leden fram till E18

och fortsätter in i Karlanda och Korsbyn, som ligger väster om Svalsjön. Fortsätter förbi Hämnäs, Björn och gamla kyrkplatsen i Stommen. Vidare via Vännacka och fram till Lysåsdammen och Lysåsbäcken. Över Lysåsbäcken finns numera en bro över pilgrimernas gamla vadställe.

Nordmarkens pastorat ansökte och beviljades 2017 medlemskap i Pilgrim i Sverige och därmed finns nu möjlighet att märka ut leden med sankt Olofsmärket som binder samman leden genom Sverige och Norge mot Nidaros (Trondheim).

I ansökan gavs hela pilgrimsleden mellan Dalslandsgränsen och Edagränsen namnet Olsmässevägen. Leden är 51 km lång och går på vissa ställen genom skogsmark och på vissa följer den befintliga landsvägar. Efter leden finns många historiska lämningar efter pilgrimer och andra historiska platser att besöka.

Mellan 2010 – 2023 har det, med några få undantag, varje år gjorts vandringar utmed hela leden från Dalslandsgränsen till vadstället över Lysåsbäcken i Karlanda. På andra sidan Edagränsen fortsätter sedan leden som Edskogsleden (Eskoleia).

Laila Nilsson och Yvonne Olofsson har, tillsammans med markägare och lokala guider, varit högst delaktiga i att leden fortfarande är aktiv. Laila och Yvonne har också gjort ett gediget arbete med att sammanställa allt material som rör pilgrimer i Nordmarken. Det materialet finns nu att ta del av i en pärm och tre arkivlådor i arkivet i Silbodals församlingshem. Laila och Yvones förhoppning är nu att leden underhålls, märks upp med sankt Olofsmärket och digitaliseras så den blir tillgänglig för alla.

Vill du veta mera? Tag kontakt med under-tecknad mail: lisbeth.folsbyn@gmail.com

Text och foto: Lisbeth Karlsson

NORDMARCHAE – PELEGRIMS STEEGAR 1050-1544

Även om Olsmässevägen är det mest dokumenterade spåret efter pilgrimernas vandringar genom våra bygder så var det naturligtvis inte den enda väg som de färdades för att ta sig vidare mot Nidaros och sankt Olofsmässan. Runt om i hela vårt pastorat finns lämningar och namn som lever kvar sedan den tiden.

Nedan presenteras några av de utforskade namn och lämningar som vittnar om pilgrimernas vandringar.

Blomskog (Blomsaskoghs)

– offerkälla i Östra Trättlanda. Kloster och klosterkälla söder om Blomskogs kyrka. Härbärke på Borgåsen i Fölsbyn.

Holmedal (Holmadalir) – Korstjärn och Munkedalen i skogen norr om Fölsbyn. Trefaldighetskällan i Struven.

Karlanda (Kaflandae) – Korsbyn. Valarna i Hög. Gamla kyrkplatsen i Stommen. Offerkälla i Vännacka.

Silbodal (Silbyrdhädal)

– Trefaldighetskälla i Backa. Sällaby källa. Pilgrimstenen i Högerud. Munkemyren i Näs.

Sillerud (Sillarudz) – Munskäret, Östra Silen. Tronskasa i Leverhögen. Predikstolen på Trollön i Östra silen.

Trankil (Tranukiol) – medeltida kyrkplats. Madonna, träskulptur från 1300-talet. Dopfont från 1200-talet.

Töcksmark (Pyghs mork) – sankt Olofs källa i Ärtetjärn. Tronshatten, berggudde i Foxen. Korskälledalen, väster om Ulviken.

Fuglwijk (Västra Fågelvik) – Grånäs kyrka/kloster i Fagervik. Munkebräckan, brant stup vid Dusserud. Medeltida kyrka/ prästgård/begravningsplats i Öjersbyn.

Östervallskog (Östanudsko) – Björkevre, kyrka/kapell/härbärke i Stommen. Offerkälla i norra lvarsbyn.

Laila Nilsson och Yvonne Olofsson med allt pilgrimsmaterial som finns arkiverat i Silbodals församlingshem.

De flesta av uppgifterna i min text är hämtade från det pilgrimsmaterial som finns i arkivet i Silbodal. Jag har bara nämnt ett litet urval av de spår som finns om pilgrimernas vägar genom Nordmarken. Mycket finns kvar att utforska om denna spännande tid, då tusentals pilgrimer varje år kom vandrande genom våra bygder på sin färd mot Nidaros och Sankt Olofsmässan i slutet av juli.

sommarmusik

TRANKILS KYRKA

13 juni kl. 13:00 och kl. 17:00

"Midsommar vid linden"

Chorus Nordmarken under ledning av Julia Tsubina.

Solister: Lena Hammarström, Simone Kuhle, Rolf Lennartsson, Lars Gustafsson.

Musiker: Anders Ek, Johan Sonesson, Peter Jonehög, Lennart Jonsson.

Andakt och konferencier: Kenth Ström

VÄSTRA FÅGELVIKS KYRKA

21 juni kl. 18:00

"Taube i våra hjärtan"

Con Brio med solister. Anders Andersson.

Musiker: Stina Wallmyr Flinth, Lennart Jonsson, Karl Wallmyr, Tim Flinth.

Dirigent, Kerstin Wallmyr.

Aftonbön, Rune Wallmyr.

Kaffeservering. I samarbete med Rotary.

Kollekt till det krigsdrabbade Ukraina.

TRANKILS KYRKA

2 juli kl. 18:00

"Sommarön". Ett program om Barbro Hörberg i ord och ton. Om glädjeämnen och sorger i livet.

Catherine Jeppsson och Rune Lindqvist.

ÖSTERVALLSKOGS KYRKA

3 juli kl. 21:00

Musik i sommarkvällen med tema nostalgi och buktalartalang.

Skönsång av Adorena Thörn – Sveriges svar på Barbara Streisand som även besitter konsten att kunna buktala!

Raymond Björling – den världskände operatenoren Jussi Björlings barnbarn. Bengt Åslund – som färglägger musiken på sitt piano. Andakt, Sophia Paulsson Sjödin.

Fika från kl. 19.00.

SILBODALS KYRKA

5 juli kl. 18:00

Sånger av Simon & Garfunkel – och andra vi aldrig glömmet.

Välkända låtar från olika decennier blandas med Sven-Holger Rosenvinges gripande och genuina låtar.

HOLMEDALS KYRKA

12 juli kl. 18:00

Elin Zampieri, sång. Joakim Zampieri, sång, piano och Marcus Ekroth, gitarr.

De Spelar mestadels egenskrivet material, någonstans i gränslandet mellan pop, visa och jazz. Andakt, Sophia Paulsson Sjödin.
Kaffe på kyrkbacken från kl. 17.00.

TÖCKSMARKS KYRKA

15 juli kl. 18:00

Dansbandsgudstjänst med Remics – Michael Wallin o Reine Pettersson från Åmotsfors. Dansbandslåtar och psalmer i dansbandsstuk där publiken får sjunga med. Andakt, Sophia Paulsson Sjödin

SILBODALS KYRKA

19 juli kl. 18:00

"Sommarus" Ludvig Sjöstedt, Linnea Simon och Octavian Leyva Dragomir.

Andakt, Kenth Ström.

TRANKILS KYRKA

23 juli kl. 18:00

Konsert med Will of Steel som består av Linnea Waljestål och Oliver Lee från Åmotsfors respektive London. Med influenser av Brad Paisley, Smithfield och Ghost Hounds skapar de sin egen Countrysfär med en blandning av deras hem i rocken och de mjuka tonerna i country. De kommer att bjuda på en härlig blandning av covers och deras egen musik.

Andakt, Sophia Paulsson Sjödin.

KARLANDA KYRKA

26 juli kl. 18:00

Karl Wallmyrs Värmlandskvartett. Andakt, Sophia Paulsson Sjödin.

Kaffe på kyrkbacken från kl. 17.00.

SILLERUDS KYRKA

28 juli kl. 18:00

"Från Wien till Skandinavien" 4-händig pianokonsert med Daniel Beskow och Ani Ter-Martirosyan.

i våra kyrkor

KARLANDA KYRKA

1 augusti kl. 18:00

Emelie Hebbe & Federico Calò.
Andakt, Rune Wallmyr.
Kaffe på kyrkbacken från kl. 17.00.

SILBODALS KYRKA

2 augusti kl. 18:00

Johan Gund och Magnus Dölerud som i år firar 25-årsjubileum för sina sommarturnéer runt om i de Värmländska kyrkorna! Andakt, Sophia Paulsson Sjödin.

BLOMSKOGS KYRKA

6 augusti kl. 18:00

"Från Bach till Taube". Duo Danica.

HOLMEDALS KYRKA

8 augusti kl. 18:00

Från Klassiskt till andlig sång och visa.
Anders Andersson, sång. Peter Eriksson, viola. Mats Nilsson ackompanjatör
Kaffe på kyrkbacken från kl. 17.00.

SILLERUDS KYRKA

29 augusti kl. 18:00

"Sensommartoner"
Lena & Kristina Hammarström
Piano Julia Tsubina.

SOMMARENS VÄGKYRKOR

TÖCKSMARKS FÖRSAMLINGSHEM

29 JUNI – 3 JULI KL. 10:00–15:00

Kyrkringen med flera serverar kaffe och hembakat. Utställning av målarkursen på Lenies keramik.

Måndag 29 juni kl 14:00 Andakt, sång och musik med Ralph Liljegren och Marianne T Hansen.

Tisdag 30 juni 13:00 "Svenska visdiktare och kompositörer". Kantorstrubaduren Martin Rhodén underhåller. Solgården inbjudna och våfflor serveras.

14:00 Andakt sång och musik med Kenth Ström och Marianne T Hansen.

Onsdag 1 juli kl. 10:00–13:00 Aktiviteter för barnen med Hanna Bratt, Marianne T Hansen och Ellen Marie Spännare. Våfflor serveras.

14:00 Andakt, sång och musik med Ralph Liljegren och Marianne T Hansen.

Torsdag 2 juli kl. 14:00 Andakt, sång och musik med Kenth Ström och Marianne T Hansen.

Fredag 3 juli kl 14:00 Andakt, Carina Blomqvist Liljegren och Marianne T Hansen.

SILLERUDS KYRKA 6–10 JULI KL. 14: 00–18:00

Våffelserving i sockenstugan och konstutställning "Himmel & Jord" i kyrkan alla dagar 14:00 – 18:00.

Andakt alla dagar kl. 15:00.

Måndag 6 juli kl. 14:00 Åke Wingskog, skidlegenden, berättar om sin bok "Mina sju varv runt jorden". Boken finns också att köpa.

Tisdag 7 juli kl. 15:00 Sång och musik med Ralph Liljegren och Torsten Wilhelmsson.

Onsdag 8 juli kl. 15:00 Ann-Christin Gunnegård visar och berättar "Historien om Varumagasinet".

Kl. 19:00 Konsert i kyrkan. "Från Dan Andersson till Country". Rikard Ohlin med vänner.

Torsdag 9 juli. Familjedag: Lekplatsen invigs, hoppborg, servering av korv med bröd, pyssel med Ellen Marie Spännare.

Fredag 10 juli kl. 14:00 Kyrkogårdsvandring med Marianne Gerborn och Anders Johansson.

HELA KALENDERN kan du läsa i Nordmarksbygden.
Du hittar oss också på www.nordmarkenspastorat.se,
Facebook och Instagram.

QR kod till alla
aktiviteter på
hemsidan

Vem är vem?

ANDERS JOHANSSON, KYRKVAKTMÄSTARE

Sedan 15/4 2024 har Anders en fast anställning som kyrkvaktmästare och jobbar på kyrkogården i Sillerud under säsong och med pastoratets fastighetsskötsel på vintrarna. Anders började redan 2/5 2000 arbeta som säsonganställd på kyrkogården i Sillerud. När det blev nytt pastorat 2014 blev han också timanställd på vintrarna med snöröjning och vikarie vid sjukdom och semestrar. Anders är utbildad möbelsnickare och bor i Bondestorp på Finnskogen där han på fritiden ägnar sig åt bland annat bi- och fårskötsel.

VÅRA SÄSONGARE

Under sommarhalvåret så får våra ordinarie kyrkvaktmästare förstärkning av personal som går in och jobbar för att hålla våra kyrkogårdar välskötta och fina. Här presenterar vi två av de som ni i år kanske kommer att möta vid besök på kyrkogården.

MARCUS BONDESSON, HOLMEDAL

Ölänningen som bott 25 år i Norge men sedan tre år tillbaka bor i Sollom i Holmedal och som nu gör sin första säsong på Holmedals kyrkogård.

JÖRGEN JOHANSSON, SILBODAL

Bor i centrala Årjäng och har tidigare jobbat tre år som säsongare på Karlanda kyrkogård. Efter fyra års jobb inom vården är han nu tillbaka men då på Silbodals kyrkogård.

JESSICA BARSE, HR-KONSULT

Jag arbetar som HR Partner inom Karlstads stift med ansvar för att erbjuda, utveckla och kvalitetssäkra HRTjänster till församlingar och pastorat i stiftet. I mitt uppdrag ingår att stödja verksamheterna i deras personalrelaterade frågor och bidra till en hållbar och framåtriktad arbetsmiljö.

En dag i veckan samarbetar jag med Nordmarken pastorat, vilket jag upplever som både utvecklande och mycket givande.

Våra förtroendevalda

LENNART BERGLUND, (FISK) KYRKORÅDET OCH KYRKO-FULLMÄKTIGES VICE ORDFÖRANDE

80 år ung, är han fortfarande en aktiv och uppskattad kraft inom Nordmarkens pastorat. Hans engagemang i kyrkan började redan i slutet av 1960-talet då han var med och startade kyrkans ungdomsverksamhet i Töcksmark.

Genom åren har han haft flera förtroendeuppdrag, bland annat som ledamot i domkapitlet och stiftsfullmäktige i Karlstad stift.

I dag är han vice ordförande i kyrkofullmäktige, kyrkorådet och församlingsrådet.

Tron och tjänsten i kyrkan har präglat hela hans liv.

AVTACKNING

Varmt Tack till Anette Eide för den tid hon verkat i vårt pastorat. Hon slutar som kyrkvaktmästare hos oss då hon fått tjänst i annat pastorat.

Vi önskar henna Lycka Till med sitt nya uppdrag.

Gratis deltagaravgift.
Fritt att bidra till Act under dagen.

Sommarloppet

Tisdag 16 juni kl 18.00

Ett springevent för alla åldrar på Årjängs travbana i samarbete med Svenska Kyrkan.

Vi springer för vår egen hälsa och för att hjälpa andra. För varje deltagare bidrar du genom våra sponsorer till välgörenhet genom Svenska Kyrkans välgörenhetsorganisation Act. För varje deltagare ökar summan.

Hålltider och lopp
Anmälan 17.15 - Anmälan innan via formulär eller på plats. På publikplatsen på utmärkt plats.

Lopp 1 18.00 - Upploppet 205 m - upp till 6 år född 2020
Lopp 2 18.15 - 1000 m upp till 12 år född 2014 (utser 1-3)
Lopp 3 18.30 - 1000 m 13 år - uppåt född 2013 och tidigare (utser 1-3)
Lopp 4 18.45 - 3000 m - Alla åldrar (utser 1-3)

Pris till alla deltagare och pokal 1-3 i lopp 2-4.
Prisutdelning med intervju i vinnarcirkeln efter lopp 2-4

Damklubbens café är öppet på publikplats och vi bjuder alla deltagare på korv och dryck.

Svenska kyrkan
NORDMARKENS PASTORAT

ÅRJÄNGSTRAVET
SVERIGES VÄCKRASTE BANA

Pastoratsresa Strömstad - Sandefjord

Pastoratsresa måndag 17 augusti.

Kl. 09.00 - Avresa från Silbodals församlingshem.

Besök i Strömstads kyrka och lite tid att upptäcka staden.

Kl. 13.00- Incheckning på båten.

Kl. 13.30 - Avresa mot Sandefjord.

På båten blir det lunchbuffé, shopping och möjlighet att njuta av den fina utsikten och goda sjöluften.

Kl. 16.00 - Ankomst Sandefjord.

Buss till Silbodals församlingshem.

Pris: 300:-/person. Inkluderar: bussresa, bomavgifter, biljetter till färjan, lunchbuffé. Betalning sker på bussen med swish eller kontant.

Viktigt att ta med giltigt pass eller ID-handling.

Anmäl senast 27 juli till pastorsexpeditionen:
0573-13600 eller nordmarkens.pastorat@svenskakyrkan.se

ALLMÄN INFORMATION FRÅN KYRKOGRÅRDS- FÖRVALTNINGEN

Under kommande vår kommer vi börja skylta med kvarter och gravnummer vid alla gravar på kyrkogårdarna. Detta för att våra besökare och vår personal lättare ska hitta. Det kommer även att införas en trimningsavgift under 2027. Du som redan har gravskötsel kommer inte få en extra faktura utan det ingår i gravskötseln du betalar för.

Om gravrättsinnehavare saknas

För några år sedan började vi skylta de gravar som saknade gravrättsinnehavare. Det är nu snart dags att se över vilka gravstenar som ska plockas bort och det gäller gravar där ingen hört av sej till oss och där vi fortfarande saknar gravrättsinnehavare efter att ha skyltat och annonserat. Innan vi plockar bort gravstenar söker vi tillstånd hos Länsstyrelsen. Det gör vi för att de skall kunna selektera ut stenar som är värda att bevara. Vi vill ha ett så brett urval som möjligt av gravstenar.

När en gravsten har plockats bort förvaras den i ett och ett halvt år hos oss innan den destrueras. Den står på lager utifall att det skulle dyka upp någon anhörig som inte fått med sej att gravrätt eller sten återlämnats.

Är du intresserad av att se vilka gravar som saknar gravrättsinnehavare så finns listorna på anslagstavlan vid varje kyrkogård samt på vår hemsida <https://www.svenskakyrkan.se/nordmarkenspastorat/soka-gravrattsinnehavare>

Du är alltid välkommen att kontakta oss på Kyrkogårdsexpeditionen om du har frågor eller vill ha hjälp.

Telefonnummer 0573-13600 eller mejl nordmarkens.kyrkogard@svenskakyrkan.se

KYRKOGRÅRDS- OCH FASTIGHETSUTSKOTTET - KGFU

Hösten 2025 bildades en informell arbetsgrupp som tillsammans med ansvariga tjänstemän ska arbeta med kyrkogårds- och fastighetsfrågorna i pastoratet.

Efter höstens val så beslöts att gruppen nu formellt är ett utskott med en ordinarie och en ersättare från varje nomineringsgrupp. Utskottet är rådgivande till Kyrkorådet.

KGFU fortsätter nu med det arbete som de inledde som arbetsgrupp med bland annat utvidgning av kyrkogården i Töcksmark och standarden på våra byggnader. Vid senaste mötet beslöts att dialog ska inledas med församlingsråden i Trankil, Karlanda och Blomskog för att hitta en bra lösning för församlingshemmen i respektive församling. Energi-effektivisering är en annan viktig fråga som jobbas med.

LEDAMÖTER

Ordinarie: Henrik Wiig Pettersson, S, ordförande, Gunnar Henriksson, FISK, vice ordförande, Bengt-Åke Karlsson, C, Thorleif Åhs, BKS, Stefan Nordqvist, SD.

Ersättare: Hans Karlsson, S, Lennart Berglund, FISK, Olof Johannesson, C, Per Thorstensson, BKS, Torbjörn Lewin, SD.

Regler för parkering vid Silbodals församlingshem och kyrka

För att komma tillrätta med parkeringssituationen har kyrkofullmäktige fattat beslut om att tillämpa parkeringsövervakning. Samma avtal med Securitas som kommunen har och samma taxa vid överträdelser kommer att tillämpas. Parkeringstillstånd för besökare och anställda utfärdas av pastorsexpeditionen. Vid tillfällen när det är förrättningar kommer ingen parkeringsövervakning att ske.

BOKEN "Bevarandeplan för kyrkogårdar i Normarkens pastorat"

Just nu har vi kampanjpris 150kr.
Boken finns att köpa i
Silbodals för samlingshem.

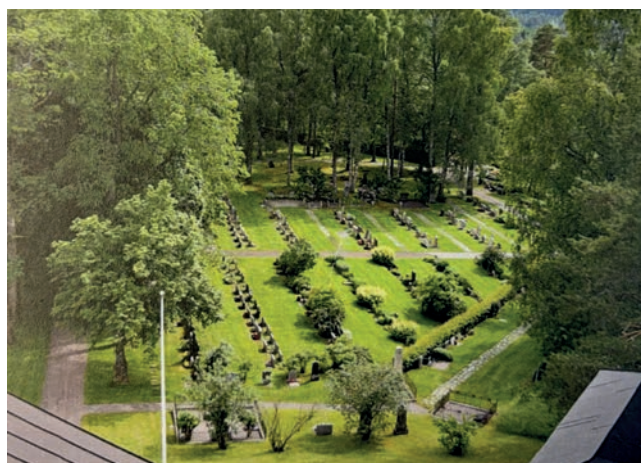
Här finns en beskrivning av våra kyrkogårdars historia samt en lista på alla gravstenar som är kulturmärkta.

En bok som innehåller en fin och väl genomarbetad bevarandeplan för våra kyrkogårdar. De flesta av våra kyrkogårdar har funnits i århundraden. Några är också tagna ur bruk och klassade som kulturminnen. Oftast kan kyrkogårdarna härledas tillbaka till medeltiden och är liksom sockenkyrkorna vackert belägna på en naturskön plats, gärna i anslutning till eller, med utsikt över vattnet.

Under tidens gång har kyrkogårdarnas utseende och form förändrats i enlighet med tidens smak och lokala förändringar av begravnings seder. Man kan också finna detta tidens mönster vad gäller beskaffenhet och form på gravanordningar, gravstenar och de uppgifter som präglade på dem. Det går också tydligt att avläsa samhällsutveckling och rådande kultur över tid. Intressant är också att kunna följa kyrkogårdarnas arkitektoniska utformning till följd av rådande stilmormer under olika epoker.

Vy från kyrktornet i Silleruds kyrka mot sydväst. Fotot är taget 1923 i samband med Johan Vilhelm Norders begravning. Bilden visar Norders höga ljusa gravvård till höger. I bildens mitt syns ett allmänområde med gravkullar och enstaka träkors. Kyrkogårdsförvaltningen i Sillerud.

Samma vy som ovan år 2016. Det före detta allmänområdet är delvis omlagt men äldre familjegravar finns bevarade.

Trevlig sommar önskar kyrkogårdsförvaltningen!

Återblick vår 2026

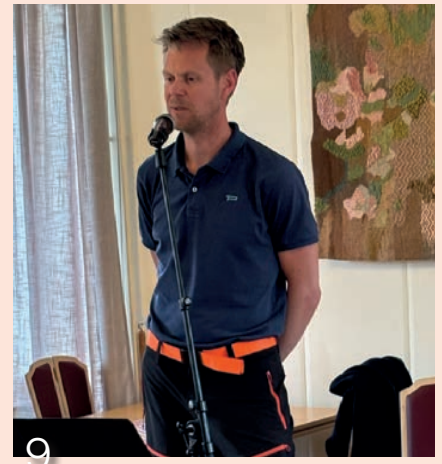
1. Kören Con Brio sjöng in våren på Klöppa i Karlanda och Rune Wallmyr höll vårtalet • 2. Torsten Wilhelmsson förbereder sig för lunchmusiken i Silbodals kyrka • 3. Avslutning för Musiklekis i Silbodal med Kerstin Wallmyr som ledare • 4. Akvarell och poesi med Ingrid Ericsson på tisdagsträffen i Trankil. På bilden står hon framför fem av sina bilder och texter • 5. Församlingsafton i Västra Fågelviks sockenstuga med Tore Berglund och Tore Sjökvist • 6. Glada Gångare vid Östen i Östervallskog • 7. Avtackningar och välkomnande av avgående och nya ledamöter i församlingsrådet i Blomskog • 8. Nordmarkens stråkorkester vid vårkonserten i Holmedals kyrka • 9. P G Andersson berättar om sin rallykarriär vid församlingsaftonen i Silleruds sockenstuga • 10. Walk and Talk bjudna på kalas hos TCC, Töcksfors Car Club, i gamla Svenohallen i Töcksfors • 11. Töcksmarks trotjänare Inger som fixar bingo med vinster och Jorun som bakar bröd till våra träffar.

7

8

9

10

11

Rapport från kyrkorådet

Ett pastorat i utveckling – med ansvar för både framtid och arv

Nordmarkens pastorat befinner sig i en viktig tid. Kyrkorådet har nyligen fattat flera beslut och behandlat frågor som på olika sätt stärker pastoratets fortsatta arbete – både när det gäller ledarskap, organisation och ansvar för vårt gemensamma kulturarv.

Kyrkorådet har beslutat att erbjuda Rikard Johansson tjänsten som ny kyrkogårdschef i Nordmarkens pastorat. Beslutet har föregåtts av test- och intervjuförfarande, och ärendet har också MBL-förhandlats. Kyrkogårdarna är en central del av Svenska kyrkans uppdrag. De är platser för sorg, minne, stillhet och värdighet, och därför är ett gott ledarskap inom kyrkogårdsverksamheten av stor betydelse. Vi ser fram emot att få lära känna Rikard Johansson och hälsar honom varmt välkommen till sin nya tjänst!

Även arbetet med att rekrytera ny kyrkoherde går nu in i sitt slutskede. Innan kyrkorådet kan fatta beslut behöver domkapitlet lämna sitt utlåtande. Därefter planeras beslut om anställning att tas av kyrkorådet i juni. Under sommaren fortsätter Rune Wallmyr som tillförordnad kyrkoherde, och han kommer även att finnas med under en period för att introducera den nya kyrkoherden. Det skapar trygghet och kontinuitet i en tid av förändring. Vem den nya herden blir vill jag inte avslöja än, men jag är övertygad om att det blir bra!

En annan viktig fråga är den bokinventering som nu har genomförts av personal från Karlstads stift. Inventeringen har skett inom ramen för stiftsprojektet Kyrkornas böcker – inventering av kyrkornas boksamlingar i Karlstads stift. Syftet har varit att gå igenom pastoratets äldre boksamlingar, identifiera kulturhistoriskt värdefulla böcker och ge vägledning för hur materialet bör vårdas framöver.

Rapporten visar att Nordmarkens pastorat förvaltar ett betydande bokligt kulturarv. I våra kyrkor finns äldre biblar, psalmböcker, handböcker, kyrkolagstexter, postillor och andra tryck som berättar om kyrkans och bygdens historia. Samtidigt visar inventeringen att det finns ett fortsatt ansvar: vissa böcker behöver bättre förvaring, vissa miljöer behöver följas upp och arbetet med dokumentation och egenkontroll behöver fortsätta.

Som ordförande i kyrkorådet ser jag mycket positivt på att inventeringen nu är genomförd. Det är viktigt att pastoratet tar ansvar för sina boksamlingar. De är inte bara gamla föremål, utan bär spår av tro, bildning och församlingsliv genom flera generationer. Kyrkorådets uppdrag är att fatta beslut som håller över tid. Ibland handlar det om personal och ledarskap, ibland om ekonomi och organisation, och ibland om att vårda det arv som anförtrotts oss. Med en ny kyrkogårdschef på väg in, en ny kyrkoherde snart på plats och ett tydligare grepp om våra boksamlingar tar Nordmarkens pastorat viktiga steg framåt.

Avslutningsvis vill jag rikta ett varmt tack till alla medarbetare, förtroendevalda, ideella och församlingsbor som på olika sätt bidrar till pastoratets liv och verksamhet. Jag vill också önska alla läsare av Kyrknytt en riktigt fin, vilsam och välsignad sommar.

Henrik Wiig Pettersson (S)
Ordförande i kyrkorådet

DÖPTA, VIGDA OCH AVLIDNA

1/3-30/4-2026

Döpta

Sillerud

- 28/3 – Malte Ove Thomas Olsson
- 28/3 – Maja Desirée Dagny Olsson
- 28/3 – Austin Elai Emilsen
- 28/3 – Tage Olov Sven Nilsson

Karlanda

- 7/3 – Vera Sohl Grefslie
- 18/4 – Astrid Crestine Husom Henriksson

Töcksmark

- 14/3 – Alva Vilhelmina Astrid Aronsson
- 14/3 – Wilda Kristina Svensson
- 25/4 – Saga Nelly Sellin

PÄRM I BLOMSKOG TILL RÄTTA!

Den pärm som i förra numret efterlystes, har hittats.
Den hittades när bokinventeringen gjordes.

Avlidna och gravsatta i vårt pastorat

Silbodal

- 3/3 – Iris Hedin 95 år
- 18/3 – Bertil Wittfelt 98 år
- 20/3 – Herbert Byttner 93 år
- 25/3 – Orvar Wärm 89 år
- 27/3 – Dagfinn Hatleskog 74 år
- 6/4 – Gabriella Stollmann 82 år
- 7/4 – Margareta Sköllerhag 88 år
- 9/4 – Kent-Olov Olsson 60 år
- 11/4 – Bertil "Ford" Andersson 95 år
- 19/4 – Per-Arne Skogström 94 år
- 20/4 – Margit "Gittan" Karlsson 93 år
- 22/4 – Rolf Emanuelsson 73 år

Blomskog

- 24/4 – Elvy Gustafsson 91 år

Karlanda

- 22/3 – Morgan Karlberg 62 år
- 27/3 – Sigrid Andersson 103 år
- 27/3 – Gunnerth Georgsson 88 år

Töcksmark

- 29/3 – Per Åge Svensson 92 år

Östervallskog

- 17/4 – Börje Röjdemo 90 år

PASTORATETS BLOMSTERFONDER

Kondoleanser till Blomsterfonderna i Blomskog, Silbodal, Sillerud, Trankil, Töcksmark, Sillerud och Västra Fågelveik förmedlas av pastorsexpeditionen 0573-136 00.

BLOMSKOG – bankgiro 5446-7766

SILBODAL – bankgiro 5446-7881

SILLERUD – bankgiro 5447-5744

TRANKIL – bankgiro 5446-7816

TÖCKSMARK – bankgiro 5727-8798

VÄSTRA FÅGELVIK – bankgiro 5843-9019

HOLMEDAL-KARLANDA – bankgiro 624-1749 Kondoleanser förmedlas av Margareta Bryntesson 070-287 82 38

ÖSTERVALLSKOG – bankgiro 5760-0835 Kondoleanser förmedlas av Marianne Johansson Smith 073-806 11 14

Lägsta belopp 100kr **gäller för alla!**

De medel som kommer in går oavkortat till olika ändamål som exempelvis julblommor, födelsedagsuppvaktningar till äldre, gåvor till lokala föreningar samt andra behjärtansvärda ändamål.

VÄLKOMMEN MED DIN GÅVA!

KONTAKTUPPGIFTER

PASTORSEXPEDITIONEN

Silbodals församlingshem
Besöksadress: Storgatan 8, 672 31 Årjäng
Postadress: Nordmarkens Pastorat
Box 106, 672 23 Årjäng
Tel. 0573-136 00
nordmarkens.pastorat@svenskakyrkan.se
Besökstider: måndag och onsdag 10:00-12:00

TF. KYRKOHERDE

Rune Wallmyr 0573-136 01
rune.wallmyr@svenskakyrkan.se

PRÄSTER

Günter Hölscher 0573-136 13
gunter.holscher@svenskakyrkan.se
Ralph Liljegren 0573-136 55
ralph.liljegren@svenskakyrkan.se

DIAKON

Carina Blomqvist Liljegren 0573-136 17
carina.blomqvistliljegren@svenskakyrkan.se

PEDAGOG MED DIAKONAL INRIKTNING

Matilda Ström 0573-136 20
matilda.strom@svenskakyrkan.se

KYRKOMUSIKER

Kerstin Wallmyr 070-776 05 22
kerstin.wallmyr@svenskakyrkan.se
Marianne Tagesson Hansen 0573-136 16
marianne.tagessonhansen@svenskakyrkan.se
Julia Tsubina 0573-136 14

julia.tsubina@svenskakyrkan.se

FÖRSAMLINGSASSISTENTER

Viktor Bjaaland 0573-136 37
viktor.bjaaland@svenskakyrkan.se
Ellen Marie Spannare 0573-136 19
ellenmarie.spannare@svenskakyrkan.se
Emelie Philipsen 076 764 63 43
emelie.philipsen@svenskakyrkan.se

KANSLIST

Amanda Thorell 0573-136 06
amanda.thorell@svenskakyrkan.se

FÖRVALTNINGSSEKRETERARE/EKONOM

Katarina Kölbel 0573-136 09
katarina.kolbel@svenskakyrkan.se

HUSMOR

Maria Ruus 0573-136 05
maria.ruus@svenskakyrkan.se

FÖRSAMLINGSVÄRDINNOR

Lillemor Olsson 0573-136 30
lillemor.olsson@svenskakyrkan.se
Lena Svensson 073-02 74 741

KYRKOÅRDSEXPEDITION

Besökstider: måndag och onsdag
10:00-12:00

nordmarkens.kyrkogard@svenskakyrkan.se

FÖRVALTNINGSASSISTENT

Kristina Nilsson 0573-136 04
kristina.nilsson4@svenskakyrkan.se

Viktoria Lundström 0573-136 11
viktoria.lundstrom@svenskakyrkan.se

FASTIGHETSANSVARIG

Glenn Holen 0573-136 31
glenn.holen@svenskakyrkan.se

MASKINANSVARIG

Lars Arne Barkerud 0573-136 58
larsarne.barkerud@svenskakyrkan.se

ANSVARIGA KYRKVAKTMÄSTARE

Silbodal: Krister Johannesson 0573-136 21
krister.johannesson@svenskakyrkan.se

Töcksmark: Jerry Nilsson 0573-136 22
jerry.nilsson@svenskakyrkan.se

Sillerud: Susann Renström 0573-136 23
susann.renstrom@svenskakyrkan.se

Holmedal: Christer Nilsson 0573-13602
christer.nilsson3@svenskakyrkan.se

Karlanda: Robin Nilsson 0573-136 25
robin.nilsson3@svenskakyrkan.se

Trankil: Martin Johannesson 0573-136 26
martin.johannesson@svenskakyrkan.se

Blomskog: Johan Sonesson 0573-136 29
johan.sonesson@svenskakyrkan.se

Östervallskog: Ida Jansson 0573-136 27
ida.jansson2@svenskakyrkan.se

Västra Fågelvik: Lars-Göran Larsson
0573-136 28

lars-goran.larsson@svenskakyrkan.se

KYRKOFULLMÄKTIGES ORDFÖRANDE

Katarina Johannesson
katarinaingeborg.johannesson@svenskakyrkan.se

KYRKORÅDETS ORDFÖRANDE

Henrik Wiig Pettersson
henrik.wiigpettersson@svenskakyrkan.se

Vårt nya växelsystem är nu i bruk, så nu kan du ringa 0573-136 00 för att komma till expeditionen. Där kan du sen välja 1 för församlingsverksamheten och 2 för kyrkogårdsverksamheten.

Svenska kyrkan

Nordmarkens
pastorat